

AMY LE FEUVRE

NASTURELE
LUI TEDDY

Traducere din limba engleză
Maria Yvonne Băncilă

editura
Σοφία

București

CAPITOLUL I

Confruntarea

Redactor: Anca Popescu

Copertă și ilustrații: Ovidiu Gliga

Traducere după originalul în limba engleză: Amy Le Feuvre,
Teddy's Button, 1896.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LE FEUVRE, AMY

Nasturele lui Teddy / Amy le Feuvre; trad. din lb. engleză:
Maria Yvonne Băncilă – București: Editura Sophia, 2020
ISBN 978-973-136-747-7

I. Băncilă, Maria Yvonne (trad.)

821.111

Era înconjurat de o ceată de băieți din sat; stătea în capul gol sub soarele arzător, cu o claie de păr buclat, auriu, destul de des ca să-l apere de căldură, dar mult prea absorbit de povestire ca să mai dea atenție zăpușelii.

Era un puști zvelt, subțirel, cu trăsături frumoase și cu ochi albaștri care când scânteiau de însuflețire, când căpătau o expresie visătoare, îngândurată. Acum străluceau cu vioiciune și tot trupul îi fremăta de entuziasm. Cu capul pe spate, vorbind și gesticulând cu mâinile și cu picioarele, își captivase micii ascultători, care îi urmăreau povestirea cu gura căscată și cu ochii mari.

Răsuca un nasture mare de alamă cusut la vedere pe vestuță, și tocmai despre acest nasture era povestea.

– Și atunci, tata s-a repezit înainte – „Haideți, soldați; să salvăm steagul!” Și ei au strigat cu

toții „Uraa!” și s-au avântat după el. Gloanțele zburau în jur, obuzele de tun șuierau, săbiile scânteiau lovind în stânga și în dreapta, iar inamicii se năpusteau spre ei cu fețele roșii ca focul, scrâșnind din dinți. Tatăl meu a tras sabia din teacă – și nimeni, nimeni nu-i putea ține piept! Tăia și spinteca, brațe, picioare și capete se rostogoleau retezate, cât ai clipi din ochi, unul după altul! Și-a croit drum până la steag și, cu un strigăt, și-a înfipt sabia drept în pieptul unui inamic care capturase drapelul! Dușmanul a căzut mort pe loc. Tatăl meu a apucat steagul și a privit în jur. Rămăsese singur! Ceilalți soldați fuseseră cu toții împinși în retragere. Dar credeți că s-a speriat? Nici vorbă; a strigat din răsuputeri „Uraa!”, și-a ridicat sabia și și-a croit drum înapoi, cu dușmanii pe urmele lui. Era o luptă pe viață și pe moarte, iar el a mers cu spatele tot timpul; doar nu era să se întoarcă cu spatele la inamic! Așa a luptat, tot strigând „Uraa!” până ce a ajuns înapoi în liniile alor lui, și după aceea s-a prezentat la colonel ca să raporteze. A salutat, a spus: „Căpitanul a căzut, domnule, dar eu am salvat steagul!” și apoi a căzut mort și el la picioarele colonelului, cu sângele țâșnind din inimă pe veston și peste nasturele acesta!

Micul orator coborî tonul până la o șoaptă tragică, dar apoi ridică vocea din nou și adăugă triumfător:

– Treizeci de gloanțe și șase lovituri de sabie au străpuns trupul tatălui meu! Un astfel de soldat a fost!

– Ce să zic! murmură un mic sceptic din ceata ascultătorilor. Data trecută erau douăzeci de gloanțe. De ce nu zici cincizeci, Teddy?!

– Și asta e povestea nasturelui meu, încheie băiatul, ignorând cu dispreț observația.

– Tatăl tău avea doar un singur nasture la veston?

Glasul care întrebase suna neobișnuit, și băieții se întoarseră cu toții, întâlnind privirea curioasă a unei mici domnișoare, destul de rotunjoară, care se apropiase neobservată de grupul lor. Nu era îmbrăcată ca o fetiță oarecare din sat, ci purta un costum marinăresc din pânză groasă, cu pălărie mare asortată, dată pe spate și descoperind o coamă de păr negru, lăsat liber. Era bondoacă, micuță și cu obraji roz, cu ochi căprui mărginiți de gene lungi și negre, care-l priveau drept în față pe Teddy cu o anumită sfidare și derâdere.

Luat prin surprindere, Teddy se arată totuși la înălțimea situației.

– Un singur nasture! spuse el apăsător; vestonul i-a fost trimis mamei cu ultimul nasture rămas pe el; și dacă tu – aici se întoarce aprig către mica provocatoare –, dacă ai fi trecut și tu printr-o bătălie atât de sângeroasă și ai fi ucis atâția ina-

mici, atunci ai fi explodat și ți-ai fi pierdut *toți* nasturii și nu ți-ar mai fi rămas nici măcar unul, cum a avut tata!

Băieții aplaudară, dar mica domnișoară nu se lăsa intimidată.

– Povestea asta zici că e adevărată? întrebă ea, pe un ton sever.

– Bineînțeles că e adevărată! strigară băieții indignați într-un glas.

– Atunci îți spun că eu nu cred nici un cuvânt din ce-ai zis!

Și se întoarse pe călcâie, cu buzele strânse cu hotărâre, după ce semănase furie și resentimente în sufletele băieților.

– Cine e? întrebă Teddy, obosit și surescitat din cauza discursului, trântindu-se pe iarbă ca să se odihnească.

Îi răspunse unul dintre băieții mai mari:

– Am văzut-o ieri, venea din oraș cu o mașină, le-a lăsat la moș Sol la barieră – era cu măcăsa, cred. Aveau două boccele, o cutie și o colivie cu un papagal. Le-am văzut bine, că mergeam cu bicicleta chiar în spatele lor, și femeia i-a zis lui Sol „tată”, așa că asta mică trebuie să fie nepoată-sa!

– Poate că vin din „Merica”¹, își dădu cu părerea un alt ștregar, gesticulând cu brațele și cu

¹ America (*n.trad.*).

picioarele. Ca și Polly care vine de peste mare, știți cântecul¹.

– Nu m-a crezut, murmură Teddy, mestecând gânditor un fir de iarbă.

– Fetele aduc numai necazuri, mereu! Dacă era băiat, te-ai fi bătut cu el. Dar eu în locul tău nici nu m-aș sinchisi de o nimica toată ca ea, Ted.

Teddy se întoarse spre băiatul care vorbise.

– Ba nu, nu puteam să mă bat, Sam, nici dacă era băiat. I-am promis mamei că nu mă mai bat până nu-mi dă ea voie. Știți, m-am bătut de patru ori într-o singură săptămână și zice că nu mai merge așa. Nu pricep, dacă soldații pot să se lupte, băieții de ce să nu poată?

– Oricum, n-a mai rămas nici unul cu care să te bați, așa că e în ordine. Și apoi, săptămâna trecută a fost numai vina lui Tom Larken, care i-a stârnit să încerce să-ți ia nasturele, și el a plecat de acum în altă parte.

– Da, cred că are și ea dreptate, răspunse Teddy încet, rostogolindu-se pe spate și privind în sus la cerul albastru de deasupra. Nu era chiar adevărat ce am zis despre gloanțe. Cred că au fost șase împușcături și trei răni de sabie. Mereu uit câte au fost când povestesc; dar ea n-a crezut nici un cuvânt!

¹ Cel mai probabil, referire la balada de mare popularitate „Pretty Polly” (aprox. 1750) (*n.trad.*).

Ceasul cel vechi al bisericii din vecinătate bătura ora cincii. Teddy sări în picioare într-o clipă și, cu un chiot sălbatic, o luă la goană peste pajiște, cu buclele fluturând. Fugea atât de repede, de parcă nici nu atingea pământul. Nici un alt copil din sat nu era la fel de iute ca Teddy – era în fruntea tuturor și la năzdrăvăni, dar și la șterpelit. Acesta era probabil și motivul popularității lui, dacă nu cumva talentul de a spune povești – multe dintre ele născociri ale minții lui pline de imaginație. În orice caz, era iubit de tot satul și nimeni nu rezistase încă farmecului lui.

Teddy alergă peste pajiște, traversă o potecă umbroasă, două lanuri, și se opri în sfârșit, gâfâind și abia trăgându-și sufletul, înaintea unei ferme vechi. Își trecu repede mâinile prin păr, își aranjă hainele dintr-o mișcare, apoi trase încetisor zăvorul ușii și intră într-o bucătărie mare cu tavan scund.

Era o încăpere tihnită. Masa solidă, pătrată, acoperită cu o față albă, avea în mijloc un vas mare plin cu trandafiri și fire de caprifoi. Pâine de casă, unt galben ca aurul, un borcan de sticlă plin cu miere în fagure, un platou cu măcriș proaspăt cules și o prăjitură cu coacăze alcătuiau o gustare simplă. Lângă serviciul de ceai se afla o femeie cu înfățișare severă, impunătoare, în jur de șaiszeci de ani, iar de partea cealaltă a mesei

ședea fiul ei, stăpânul fermei – un bărbat cu trăsături aspre și cu un aer placid; în dreptul ușii ședea mama lui Teddy. Era o femeie tânără, cu chipul blând și plăcut și cu aceiași ochi albaștri adânci ca și fiul ei; dar nu avea nici o asemănare cu bunica și se vedea că provine dintr-un mediu mai ales decât cel în care se afla acum. Cu doi ani în urmă, venise împreună cu copilul să se stabilească la ferma familiei soțului ei și, cu toate că soacra, doamna Platt, o primise cu oarecare dispreț, ca pe o biată ființă mult prea delicată și de nici un folos, timpul îi dovedise că nimeni nu o putea întrece pe nora sa în truda stăruitoare, tăcută, de zi cu zi. Tânăra doamnă John, cum i se spunea, era acum mâna ei dreaptă și toate muncile de la lăptăria fermei erau în seama ei.

– Ai întârziat iar, copil neastâmpărat! îl întâmpină bunica sever, când Teddy își făcu apariția.

Băiatul o privi ștregărește, duse mâna la frunte și execută salutul militar.

– Scuze! zise el și se strecură în scaunul care îl aștepta pregătit.

– Ce ai mai făcut, copile? îl întrebă tânăra mamă, care se înseninase la vederea lui.

– Am stat cu copiii ca să le povestesc despre tata, răspunse Teddy cu vioiciune.

Chipul mamei se umbri, colțurile buzelor se lăsară în jos cu tristețe, dar nu zise nimic, ci se mulțumi să-l servească.

– Tatăl tău nu întârzia niciodată la masă, răspunse bunica sec.

– Chiar niciodată, bunico? Nici când era copil? Eu voi fi întotdeauna punctual după ce mă fac soldat.

– Atunci ar fi cazul să începi de pe acum. Obiceiurile rele sunt ca buruienile, prind rădăcini repede!

Teddy nu putea să răspundă; avea gura plină de pâine cu unt și nu mai vorbea până la sfârșitul mesei. Apoi, pe când femeile strângeau ceștile de ceai, se întoarse către unchiul lui, care își scoase pipa din buzunar, și se așeză lângă ușa ca să fumeze.

– Unchiule Jake!

Nu primi decât un mormăit drept răspuns, dar îi era de ajuns. Cei doi se înțelegeau de minune, și într-o clipă Teddy i se cățără pe genunchi.

– Mă întreb dacă n-aș putea să-mi găsesc și eu un dușman! urmă băiețelul, încrucișându-și brațele și privind țintă la unchiul său; în Biblie, toți oamenii buni au dușmani, dar eu n-am nici unul, și aș vrea și eu un dușman ca lumea!

– Ca să te lupți cu el? întrebă unchiul.

– Să îmi găsesc o ocupație, știi; el mi-ar întinde capcane și curse, și eu lui, ca David cu Saul; cred că ne-am distra de minune. Și poate, dacă el ar face ceva foarte urât, atunci mama mi-ar da

voie să mă bat cu el, măcar o dată. Nu crezi că ar fi grozav?

– Războiul nu e chiar lucrul cel mai grozav de pe lumea asta; pacea e ceva cu mult mai bun, veni răspunsul după un moment de gândire.

– Așa spune și mama. Azi dimineață m-a pus să învăț versetul „Fericiți făcătorii de pace”, dar trebuie să ai un dușman ca să poți face pace cu el, și eu n-am.

Urmă o tăcere. Unchiul pufăia din pipă; era un om bun, mai inteligent decât îl arăta înfățișarea, dar întrebările lui Teddy îl puneau de multe ori în încurcătură. Băiatul continua încet, gânditor:

– Am văzut azi pe cineva care cred că mi-ar putea fi dușman, dar e o fată. Băieții nu se bat cu fetele.

– Mai degrabă aș înfrunta un bărbat decât o femeie. Femeile sunt inamici puternici câteodată, băiete! Și ce ți-a făcut domnișoara, mă rog?

– A zis – Teddy roși și i se aprinseră ochii –, a zis că nu crede nici un cuvânt din povestea cu tata, nici o vorbă! Și pe urmă a râs și a plecat de acolo.

– Asta e tare; și cine e ea, de vorbește așa?

– E o străină; Sam spune că a venit să stea cu moș Sol de la barieră.

– Trebuie să fie fata lui Grace, interveni bătrâna doamnă Platt, venind lângă ei și intrând în

vorbă. Am auzit că vine să stea la tatăl ei în vara asta și mă bucur, pentru că bătrânul e singur. Bănuiesc că soțul ei a plecat iar pe mare.

– Ce e soțul ei? întrebă mama lui Teddy, ieșind cu lucrul de mână și așezându-se să coasă pe veranda de modă veche.

– Marinar. Și Grace a fost mereu o hoinară din fire. Nu era ea fata care să se așeze liniștită la casa ei, cu un soț de prin părțile noastre. A fost cameristă la conac și o însoțea pe doamna în călătorii în străinătate; dar acum se spune că s-a potolit și e o femeie de ispravă. Locuiau la Portsmouth, ea și fetița.